

Fotograf Uta Freia Beer og Samlingsforvalter Åse Fredrikson

VEILEDER I FOTOGRAFERING AV MUSEUMSOBJEKTER

Forord

Veilederens målgruppe er små og større museer, bygdemuseer og historielag, uten utdannede fotografer. Veilederen har anbefalte standarder som rammeverk, og angir noen, av mange mulige, fremgangsmåter for å ta gode foto av museumsobjekter.

Målet er å heve kvaliteten på foto av museumsobjekter til dokumentasjonsformål, men også for tilgjengeliggjøring på hjemmesider og Digitalt Museum. Tanken er å gi råd som er enkle å forstå og gjennomføre for lekfolk. Det foreslås også så rimelige løsninger som mulig når det gjelder utstyr. Vi foreslår noen leverandører, men disse er kun eksempler. Det anbefales å ta kontakt med den lokale fotobutikken.

Veilederen er lagt opp med illustrasjoner av arbeidsprosessene – steg for steg. Vi har delt veilederen opp i kapitler, der vi tar for oss gjenstander ut fra størrelse og materiale. Dette gjør det mulig å laste ned kun ønsket kapittel.

Fotografen anbefaler bruk av gråkort/fargekort. Dersom en ikke har bildebehandlingsprogram, er det også mulig å ta et foto uten fargekort, til bruk på Digitalt museum. Følger en anbefalingene gitt, vil resultatet bli bra.

Prosjektet er finansiert av Norsk Kulturråd og var i utgangspunktet en søknad fra IFF – Institusjonsfotografenes forening. Museene i Sør-Trøndelag AS overtok prosjektet i 2017. Dette fordi MiST med finansiering fra Norsk Kulturråd har en godt egnet publiseringskanal gjennom **Samlingsnett.no**.

Underveis i prosjektet er det innhentet innspill og synspunkter fra flere profesjonelle institusjonsfotografer. I oppstartfasen deltok Dino Makridis, Sverresborg Trøndelag Folkemuseum og seinere Monica Milch Gebhardt, Varanger museum. Tusen takk for gode råd. Takk til Institusjonsfotografenes forening for tilliten.

Først og fremst takk til fotograf Uta Freia Beer og samlingsforvalter Åse Fredrikson for flott og grundig arbeid.

Trondheim, mars 2020

Ann Siri Hegseth Garberg
Prosjektleder/ Seniorrådgiver samlingsforvaltning
Museene i Sør-Trøndelag

2

Små 3-dimensjonale objekt

Små objekt som passer på bakgrunn med bordoppsett.

Husk: ID-nummerskilt og grå/fargeskalakort, og selvutløser til kameraet for å begrense uklarheter.

2.1

LEKEHEST

Oppsett
Belysning
Kameravinkler
Utsnitt og klipping

2.2

BOK

Oppsett
Belysning
Kameravinkler
Utsnitt og klipping

2.1 LEKEHEST

Oppsett: Bakgrunn med bordoppsett

Plassering av lamper gjøres symmetrisk på hver side av kamera. Gjerne i 45 graders vinkel mot objektet. Men husk; lampene må justeres etter formålet med fotoet og hva slags objekt som fotograferes.

Objektet plasseres et stykke frem på flaten. Om det plasseres for langt bak mot bakgrunnen kan det lett forekomme forstyrrende skygger.

Belysning

Lys og kameravinkel må forflyttes og justeres for dokumentasjon av objektet fra alle vinkler. Det er lik styrke på lampene. Når bildet tas, slås all øvrig belysning som kan forstyrre korrekt fargegjengivelse av. Bruk selvutløser for å unngå vibrasjoner som kan oppstå ved lang eksponering, slik at man unngår uskarpe bilder.

Softboksene satt opp på hver side av kamera gir jevn belysning av gjenstanden.

Her er bakgrunnen belyst med LED-lampene for å gi jevnt belyst bakgrunn, og dempe skyggene fra objektet.

Her er formålet å dokumentere oversiden av objektet. Lampene peker ned mot objektet og kamera peker mer ovenfra og ned på objektet.

Man fanger en side av objektet som ellers ikke ville blitt godt dokumentert, men beholder forståelsen for helheten.

Kameravinkler

Ved å sette objektet i 45 graders vinkel, vil du få dokumentert den sammensatte helheten av det tredimensjonale objektet.

Legg merke til at kameraet er vinklet lett ovenfra ned mot objektet.

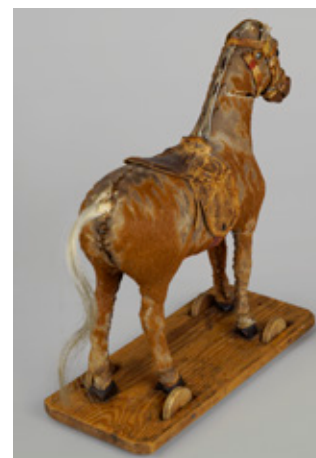

Utsnitt og klipping

Denne metoden for objektdokumentasjon er effektiv og god. Her er bildet tatt med ID-nummerskilt og gråskalakort. Man kan da relativt enkelt senere justere fargene og klippe bildet for publisering. Når man klipper, bør objektet fylle 60-80 % av billedflaten. Samme metode er brukt på alle fotoene som følger.

Fotoene nr. 1 og 2. gir det absolutt minimum fotografiske beskrivelse av helheten av objektet. Objektet står i en 45 graders vinkel og foto er tatt i vinkel ovenfra og fra begge sider. Det anbefales at man tar flere fotografier for å dokumentere objektet. For eksempel sidene, ovenfra, undersiden, bak, foran, samt detaljer som i foto nummer 8.

2.1 EKSEMPEL 1: LEKEHEST

3. Uklippet

4. Uklippet

3. Klippet

4. Klippet

2.1 EKSEMPEL 1: LEKEHEST

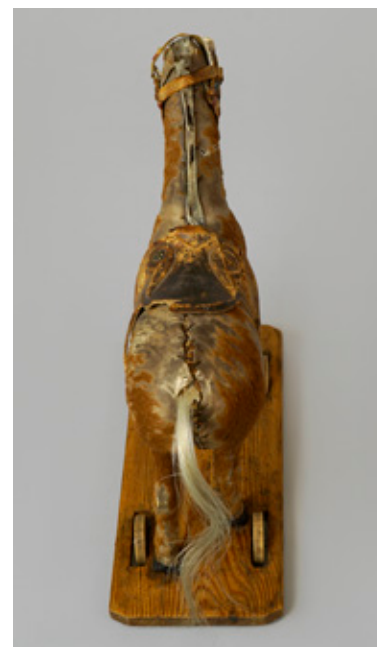
5. Uklippet

6. Uklippet

5. Klippet

6. Klippet

2.1 EKSEMPEL 1: LEKEHEST

7. Uklippet

7. Klippet

Detaljfoto kan vise skader, reparasjoner eller andre unike merker på objektet.

8.

2.2 BOK

Oppsett: Bakgrunn med bordoppsett

Plassering av lamper gjøres symmetrisk på hver side av kamera. Objektet plasseres et stykke frem på flaten.

I bilde 1 er kamera og lamper plassert lavt, boken er lagt på bordet i 45 graders vinkel.

1

I bilde 2 er kamera og lamper flyttet opp i høyden, og fotografen må opp i en stige, for å fotografere førstesiden i boken ovenfra. Lampene vipres ned mot boken.

2

Belysning

Dagslyslampene peker ned mot objektet og gir jevn belysning av den åpne boken. LED-lampene belyser bakgrunner. Det er lik styrke på lampene. Når bildet tas, slås all øvrig belysning som kan forstyrre korrekt fargegjengivelse av. Bruk selvutløser for å unngå vibrasjoner som kan oppstå ved lang eksponering, slik at man unngår uskarpe bilder.

Kameravinkler

Kamera er midt mellom lampene, vinklet ned mot objektet.

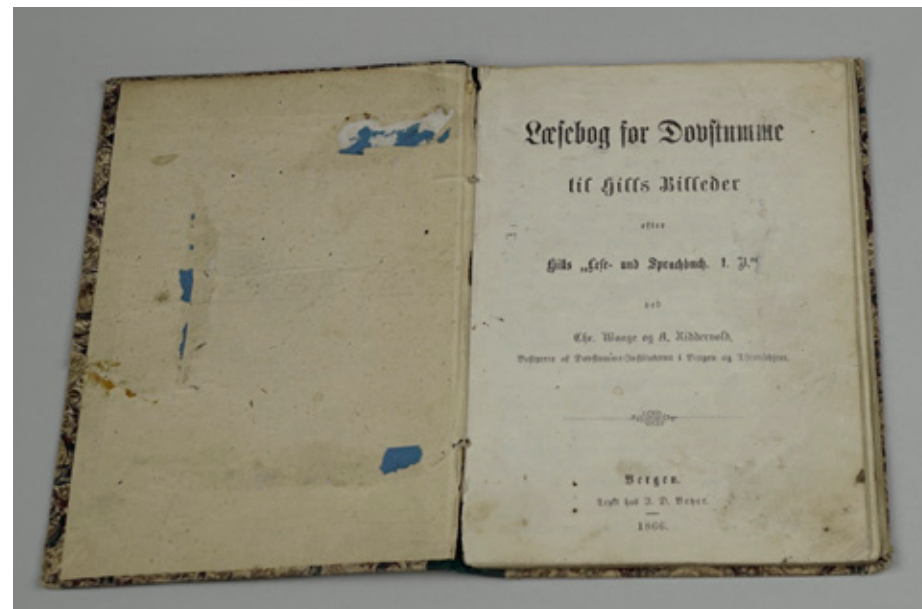
Utsnitt og klipping

Bildet er tatt med ID-nummerskilt med mål, og gråskalakort. Man kan relativt enkelt senere justere fargene og klippe bildet for publisering. Når man klipper, bør objektet fylle 60–80 % av billedflaten.

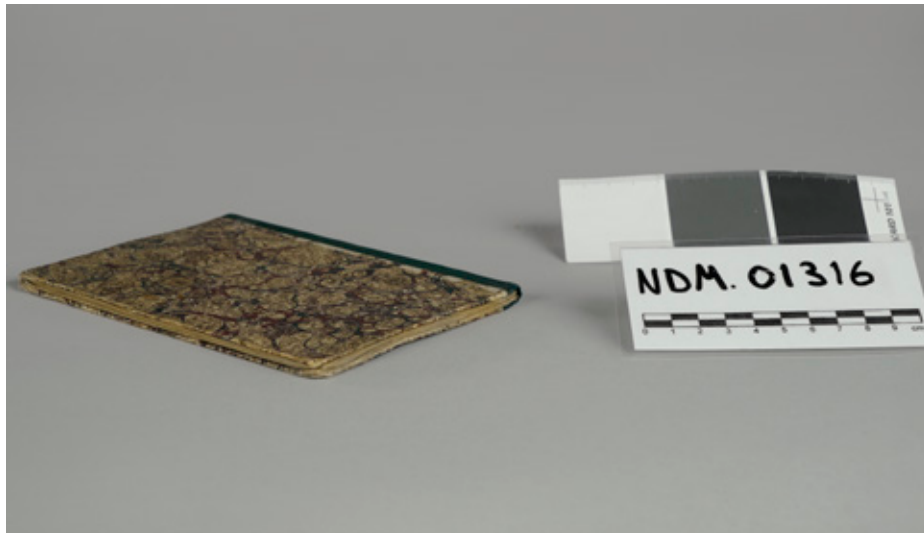
Fotoene 1–3 gir til sammen en grunnleggende fotografisk beskrivelse av *helheten* av objektet. Dokumenter også detaljer som påskrift, skader, merker, og så videre. Boken er fotografert lukket fra begge sider, fotoene 2 og 3. Legg merke til vinkelen boken legges i, og at den vendes slik at alle sider blir dokumentert.

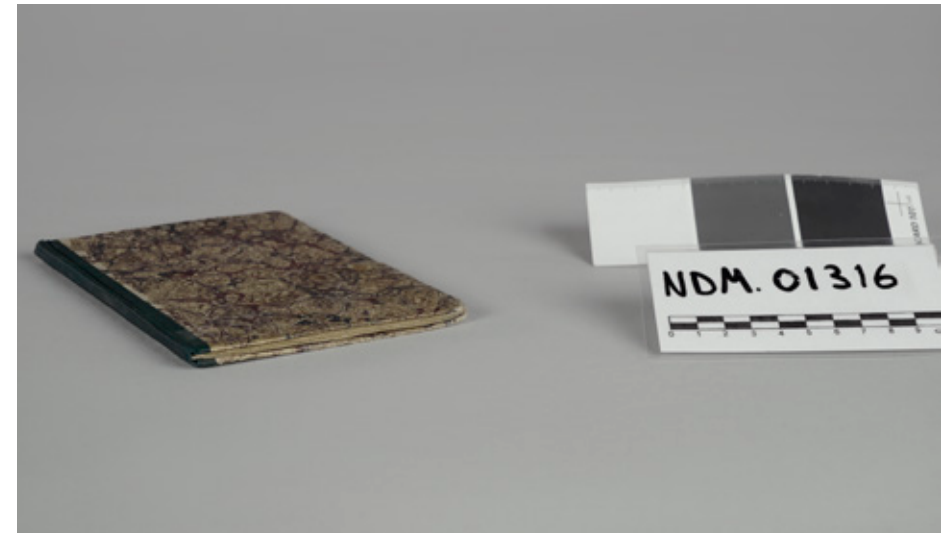
1. Uklippet

1. Klippet

2. Uklippet

3. Uklippet

2. Klippet

3. Klippet